

95 LAT POLICJI W POLSCE

Kalendarium

zdj. archiwum KGPP

1919

24 lipca – Sejm Ustawodawczy Państwa Polskiego uchwalił ustawę o Policji Państwowej (Dz. Praw. P.P. z 1919 r. Nr 61, poz. 363); pierwszym Komendantem Głównym PP został Władysław Henszel.

4 października – Komendant Główny rozkazem nr 12 polecił przesyłać do KG PP przedmioty i narzędzia z miejsc przestępstw w celu zbadania ich pod kątem śladów linii papilarnych.

13 października – została utworzona Szkoła Policji przy KG PP; pierwszym komendantem został insp. Bolesław Wróblewski, były rotmistrz żandarmerii.

1919

1920

1921

1922

1923

1920

11 sierpnia – w czasie wojny z Rosją Radziecką policjanci utworzyli 213. ochotniczy pułk piechoty i 3. Szwadron Dywizjonu Jazdy Ochotniczej 1. Armii („Huzarzy Śmierci”).

zdj. archiwum KGPP

zdj. archiwum J. Sulińskiego, CSZW

1922

17 czerwca – wojewoda śląski powołał Policję Województwa Śląskiego; pierwszym Komendantem Głównym PWŚ został płk Stanisław Młodnicki.

1923

2 marca – Sejm Śląski przyjął ustawę o utworzeniu Policji Województwa Śląskiego.

1923 r. – powstał Interpol – Międzynarodowa Komisja Policji Kryminalnej z siedzibą w Wiedniu; Polska była jednym z 20 państw założycielskich; pierwszym prezydentem Interpolu został Austriak Johann Schober.

1923 r. – powstały pierwsze jednostki Rezerwy Policji Państwowej.

1921

28 września – Komendant Główny PP wydał okólnik nr 107 dotyczący wyznaczenia okręgowych kapelanów Policji Państwowej.

1937

1937 r. – Centralna Registratura Daktyloskopijna działająca w strukturze Centrali Służby Śledczej zgromadziła 635 tysięcy kart daktyloskopijnych.

zdj. *Dziesięciolecie służby bezpieczeństwa w Polsce odróżnionej*

1928

6 marca – rozporządzenie Prezydenta RP o Policji Państwowej (Dz. U. z 1928 r. Nr 28, poz. 257) zreorganizowało formację; wprowadzono korzystną zmianę systemu naliczania emerytury mundurowej: prawo do 40-procentowej emerytury policjant nabywał po 8 latach i 9 miesiącach nieprzerwanej służby. Po 27,5 roku oficer i szeregowy mogli dostać emeryturę w wysokości 100 proc. uposażenia zasadniczego (od początku istnienia PP prawo do 40-procentowej emerytury przysługiwało po 10 latach, a do 100-procentowej po 35 latach służby).

1928 r. – powstały szkoły Policji Państwowej w Żyrardowie, Sosnowcu i Mostach Wielkich oraz Szkoła Oficerska PP w Warszawie.

Kom. Stanisława Filipina Paleolog (druga postać od lewej strony)

1939

1 września – wybuchła II wojna światowa.

17 września – agresja Związku Radzieckiego na Polskę. Policjanci byli aresztowani, mordowani, a ich rodziny deportowane na Wschód.

17 grudnia – Gubernator Generalny Hans Frank utworzył Policję Polską (Polnische Polizei), zwaną policją granatową, do której, pod groźbą kary śmierci, powoływano przedwojennych policjantów.

1925

1925 r. – przeszkolono pierwsze kobiety – policjantki; szefową kursu była Stanisława Filipina Paleolog.

1925

1928

1937

1939

1940

1941

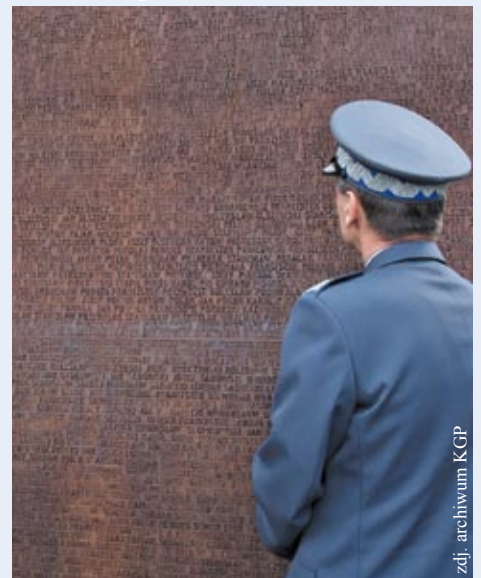

1940

5 marca – Biuro Polityczne KC WKP(b) wydało decyzję nr P13/144 o rozstrzelaniu bez sądu ponad 20 tysięcy polskich jeńców i więźniów (w tym ponad 6 tys. policjantów).

Karta pocztowa wysłana w grudniu 1939 r. z obozu w Ostaszku przez post. Tadeusza Porzyckiego do rodziców

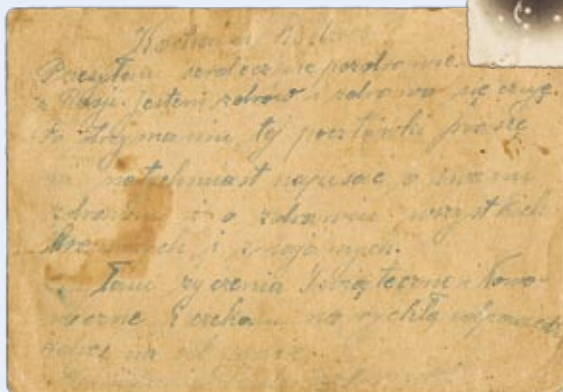
Tablica na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje upamiętniająca zamordowanych policjantów

zdj. archiwum KGP

1941

Marzec – powstał Państwowy Korpus Bezpieczeństwa (PKB) – podziemna Policja podległa Delegatowi Rządu na Kraj; Głównym Inspektorem PKB został ppłk Marian Kozielski, przed wojną komendant PP m.st. Warszawy.

zdj. zbiory prywatne A.G.M., CSP

1944

15 sierpnia – PKWN wydał dekret o rozwiązaniu policji państwowej (tzw. granatowej policji) (Dz. U. z 1944 r. Nr 2, poz. 6).

7 października – PKWN wydał dekret o Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1944 r. Nr 7, poz. 33); pierwszym Komendantem Głównym został gen. dyw. WP Franciszek Jóźwiak.

31 grudnia – powołano Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej, w którego skład wchodził Minister Bezpieczeństwa Publicznego (Dz. U. z 1944 r. Nr 19, poz. 99).

1945

1945 r. – w Słupsku powstało Centrum Wyszkożenia Milicji Obywatelskiej (CWMO).

zdj. archiwum Szkoły Policji w Słupsku

1946

23 lutego – Minister Bezpieczeństwa Publicznego wydał zarządzenie o utworzeniu Ochotniczych Oddziałów Rezerwy Milicji Obywatelskiej (ORMO) – paramilitarnej organizacji wspierającej MO (ORMO istniało do 1989 r.).

1947

22 października – dekret Rady Ministrów o dopuszczalności rehabilitacji osób, które były zatrudnione w policji państwowej (tzw. granatowej) i straży więziennej w czasie okupacji niemieckiej (Dz. U. z 1947 r. Nr 65, poz. 385). Komisja Rehabilitacyjna rozpatrywała sprawy ok. 9 tys. policjantów, odmówiła rehabilitacji 556. Jej działalność formalnie zakończyła się na podstawie zarządzenia nr 88 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1952 r.

1952

1952 r. – Polska wystąpiła z Interpolu.

1944 1945 1946 1947 1952 1954 1955 1956

zdj. archiwum Szkoły Policji w Pile

1954

1954 r. – powstały Szkoła Podoficerska MO w Pile i Szkoła Oficerska MO w Szczytnie.

1956

24 grudnia – uchwała Rady Ministrów PRL o utworzeniu Zmotoryzowanych Odwodów Milicji Obywatelskiej (ZOMO).

zdj. archiwum KGIP

zdj. archiwum CSP

1955

15 maja – powstał Zakład Kryminalistyki w Oddziale Śledczym KG MO. Wydawany przez Zakład „Biuletyn” został przemianowany później na „Problemy Kryminalistyki”, które są obecnie wydawane przez Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji.

7 grudnia – Dekret o powstaniu urzędu Ministra Spraw Wewnętrznych, który ma sprawować nadzór nad działalnością MO. Przeszło istnieć Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, zastąpione przez Komitet ds. Bezpieczeństwa Publicznego przy Radzie Ministrów (Dz. U. z 1954 r. Nr 54, poz. 269).

1976

22 lutego – powstała pierwsza w Polsce jednostka antyterrorystyczna – Wydział Zabezpieczenia Komendy Stołecznej Policji. Liczyła 47 funkcjonariuszy w 5 sekcjach bojowych.

1981

1 czerwca – przedstawiciele 37 garnizonów MO utworzyli Ogólnopolski Komitet Założycielski Związku Zawodowego Funkcjonariuszy MO.

1979

Czerwiec – pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski. Papież odwiedził wówczas Warszawę, Gniezno, Częstochowę, Kraków, Kalwarię Zebrzydowską, Wadowice, Oświęcim, Nowy Targ i Kraków. Akta operacji o kryptonimie „Lato’79” liczą prawie 3 tys. kart.

zdj. Główne Archiwum Policji

1983

1983 r. – powstały wojewódzkie urzędy spraw wewnętrznych – terenowe jednostki MSW, które podlegały KG MO (w zakresie działalności milicyjnej) i MSW (w zakresie dotyczącym Służby Bezpieczeństwa). Podstawą prawną była ustawa z 14 lipca 1983 r. o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 38, poz. 172).

zdj. archiwum KGP

1976

1979

1981

1983

1990

1990

6 kwietnia – Sejm RP uchwalił ustawę o Policji (Dz. U. z 1990 r. Nr 30, poz. 179).

zdj. archiwum KGP

Pierwszy Komendant Główny Policji nadinsp. Leszek Lamparski

10 maja – ustawa o Policji weszła w życie. Pierwszym Komendantem Głównym Policji został płk Leszek Lamparski.

11 maja – w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie został zarejestrowany Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów – jedyny, do którego mogą należeć funkcjonariusze Policji.

13 maja – delegacja funkcjonariuszy polskiej Policji w Katyniu oddała hołd policjantom pomordowanym przez NKWD.

27 sierpnia – powstało Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Utworzono je z wykorzystaniem zasobów czterech zlikwidowanych szkół: Wydziału Bezpieczeństwa Państwa Akademii Spraw Wewnętrznych, Szkoły Ruchu Drogowego w Piasecznie, Ośrodka Doskonalenia Kadr Kierowniczych w Łodzi oraz Szkoły Chorążych Biura „B” MSW w Warszawie.

27 września – Polska ponownie wstąpiła do Interpolu.

zdj. M. Mazewski, CSP

1991

23 grudnia – w Poznaniu zarejestrowano międzynarodowe stowarzyszenie International Police Association (IPA) – Sekcja Polska.

1992

Marzec – polscy policjanci po raz pierwszy uczestniczyli w misji ONZ.

zdj. archiwum KGfP

1995

21 lipca – znowelizowana ustawa o Policji ustanowiła dzień 24 lipca Świętem Policji.

zdj. M. Marzewski, CSP

1997

13 listopada – w warszawskim sądzie została zarejestrowana Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach.

1991 1992 1995 1997 1998 1999 2000

1998

25 czerwca – zabójstwo nadinsp. Marka Papaly, byłego Komendanta Głównego Policji. Sprawców do dziś nie ustalono.

zdj. archiwum KGfP

Legitymacja służbowa nadinsp. Marka Papaly (ze śladami krwi)

Zdjęcia legitymacji pochodzą z publikacji *85 lat polskiej policji*, pod red. G. Kędzierskiej, WSPoL, Szczytno 2004.

1999

1 stycznia – weszła w życie reforma administracyjna państwa. Zamiast 49 komendantów wojewódzkich Policja ma 17 (16 w województwach i Komendant Stołeczny).

6 stycznia – utworzono Szkołę Policji w Katowicach.

2000

15 kwietnia – powstało Centralne Biuro Śledcze. Utworzono je z połączenia działających wcześniej biur KGfP – do walki z przestępczością zorganizowaną oraz do walki z przestępczością narkotykową.

2000 r. – powstała baza śladów daktyloskopijnych – AFIS.

2 września – otwarto Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje.

zdj. A. Zateński

2001

Od 2001 r., w pierwszą niedzielę po 29 września (uroczystość św. Michała, patrona policjantów), policjanci pielgrzymują na Jasną Górę.

2003

2003 r. – powstał KSIP – Krajowy System Informacji Policyjnych.

2005

Kwiecień – ukazał się pierwszy numer miesięcznika „Policja 997”.

2004

2004 r. – powołano pełnomocników ds. ochrony praw człowieka w KGP i komendach wojewódzkich Policji.

1 maja – Polska została przyjęta do Unii Europejskiej.

1 listopada – Polska wstąpiła do Europolu (Europejski Urząd Policji z siedzibą w Hadze, istnieje od 1 lipca 1999 r.).

2006

2006 r. – zaczął działać program PaT („Profilaktyka a Teatr”, „Profilaktyka a Ty”).

zdj. archiwum KGP

2001

2003

2004

2005

2006

2007

2007

12 stycznia – Sejm RP uchwalił ustawę o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2009” (Dz.U. z 2007 r. Nr 35, poz. 213). Z 6,3 mld zł Policji przyznano 4,4 mld zł.

Styczeń – pierwsza edycja Polskiego Badania Przemocności przeprowadzonego na reprezentatywnej próbie 17 tysięcy mieszkańców Polski.

24 sierpnia – ustawa o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym – ustawa SIS/VIS (m.in. ustanowienie polskiego Biura SIRENE).

21 grudnia – Polska przystąpiła do strefy Schengen. Zniesiono kontrole na granicach Polski z Litwą, Słowacją, Czechami i Niemcami.

zdj. archiwum KGP

8 marca – odbyła się uroczysta inauguracja rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpiecznie!”.

zdj. archiwum CSP

2009

2009 r. – 90-lecie powstania Policji co trzeci policjant obchodzi w nowym, granatowym mundurze służbowym (pierwsze testowano jesienią 2007 r.).

zdj. archiwum KGP

2008

2008 r. – radiowozy Policji w nowych, srebrno-niebieskich barwach.

25 lipca – uchwała Sejmu RP w sprawie uczczenia Pamięci Funkcjonariuszy Policji Państwowej II RP.

zdj. M. Mazewski, CSP

zdj. K. Chrzanowski

zdj. archiwum CSP

2011

Lipiec–grudzień – Polska przewodziła Radzie Unii Europejskiej; wśród policyjnych priorytetów polskiej prezydencji – zwalczanie produkcji i dystrybucji narkotyków syntetycznych, w tym dopalaczy.

2008

2009

2011

2012

2013

2014

2012

11 maja – Sejm RP uchwalił ustawę zmieniającą wiek i staż niezbędny do nabycia uprawnień emerytalnych przez mundurowych, w tym policjantów; dla przyjętych do służby po wejściu ustawy w życie (1 stycznia 2013 r.) są to: ukończony 55. rok życia i co najmniej 25 lat służby (Dz. U. z 2012 r. poz. 664).

Czerwiec – Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 – w operacji „HAT TRICK 2012”, największej w dziejach polskiej Policji, uczestniczyło około 57 tysięcy funkcjonariuszy.

Październik – w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych powstał „Program standaryzacji komend i komisariatów Policji”. W latach 2013–2015 resort przeznaczy na jego realizację około miliarda złotych.

zdj. M. Krupa, KGP

zdj. archiwum KWP Poznań

zdj. M. Mazewski, CSP

2013

31 stycznia – na zasłużoną emeryturę odszedł Policyjny System Statystyki Przemocności Temida.

25 lutego – inauguracyjne posiedzenie Rady Doradców Strategicznych – gremium doradczego Komendanta Głównego Policji, które skupia byłych szefów formacji.

24 maja – w MSW zaprezentowano nowe logo Policji, które będzie umieszczane m.in. na obiektach budowanych i remontowanych w ramach realizacji programu standaryzacji.

2014

24 stycznia – Sejm RP zmienił ustawę o Policji w części dotyczącej zwolnień lekarskich funkcjonariuszy – po jej wejściu w życie (1 czerwca 2014 r.) policjanci otrzymują za czas zwolnienia 80% uposażenia, chyba że choroba ma związek ze służbą (Dz. U. z 2014 r. poz. 502).